

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se returnează.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anșuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emrich Lesner
Walter Schall. Rudolf Wosae.
A. Opeltka Nachf. Anton Opeltk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroyl & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarife și înveială.
RECLAME pe pagină a 3 a o
serie 10 or. sau 30 banl.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 banl. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 160.

Brașov, Vineri 23 Iulie (4 August).

1899.

Floricele dela serbarea Petöfi.

II.

Am dis, că în vorbirea vice-președintelui camerei ungare Tallian Bela ținută la serbarea Petöfi se oglindează totă îngâmfarea, violența aspirațiilor, toate rătăcirile și întreg spiritul pervers al Maghiarilor dela putere față cu poporele conlocuitoare nemaghiare.

Cel ce va ceti această vorbire, ce-o aducem mai jos în întregul ei, nu va pute să primescă, nepreocupat fiind, altă impresiune.

Ideia fundamentală, dela care pornesc Tallian în vorbirea sa este, că patria e maghiară, că naționalitățile nemaghiare, cari locuesc în ea, sunt străine. De aici deduce că toți acești străini de altă limbă ca unii, cari gustă fructele pământului patriei, avantajele legilor ei și beneficiază de scutul și de optimismul ei, nu numai pot, dăr trebură chiar să se nască ca Maghiari: de unde erăși urmază, că datoria lor principală este de a se identifica pe deplin în sentimente și fapte cu Maghiarii, ca singurii stăpâni ai patriei.

Eată cea mai sfruntată falsificare a istoriei, cea mai revoltătoare intoleranță, cel mai cras despotism, proclamat de mare și unic principiu conducător pentru viața și dezvoltarea patriei, în numele reprezentanței ei legale.

A fi „fiu credincios al patriei maghiare“ înseamnă așadar după teoria desfășurată de vice-președintele Tallian, a face, cum a făcut fiul măcelarului sârb Petrović: a te maghiarisa și a te însufieți pentru idealurile și aspirațiunile rasei maghiare, jertfind „tote aspirațiunile și veleitățile“ nămului tău.

Acela însă, care din Petrović s'a făcut Petöfi ore cunoscut'a vredodată aspirațiunile și veleitățile națiunei sale sârbesci? De sigur, că nu, căci la din contră cu focul spiritului său, cu genialitatea sa, el ar fi devenit fără îndoială cel mai aprig apărător al drepturilor poporului său, cântărețul insufletit al aspirațiunilor acestui popor, și Maghiarii nu l'ar fi putut sârbători nici când ca mare poet al lor.

Cu Petrović-Petöfi s'a întâmplat însă, ce s'a petrecut cu mulți alții înainte și după el. A crescut din frageda sa copilăria în mediul societății maghiare, a supt ideile, sentimentele și aspirațiunile ei, s'a însuflețit pentru idealurile ei și a devenit din creștet până în tălpă Maghiar, ba, precum arată poeziile sale, și efectul lor, chiar unul din Maghiarii cei mai înfocați.

Ce dovedescă această? Nici mai mult nici mai puțin, decât, că Petrović-Petöfi lipsit de-o corăspundătoare educațiune națională în casa părintescă, a primit în școlă și în societate o creștere națională străină de nămul său și și-a manifestat talentele sale în sinul națiunei, de care s'a atașat. Mărturisindu-se ca Maghiar, Petöfi și-a pierdut orice conștiința națională ca Sârb și este

o curată imoralitate, comisă chiar și față cu memoria acestui spirit distins în sinul Maghiarilor, decât vice-președintele camerei ungare cutază a susține, că Petrović-Petöfi a făcut ceea ce a făcut cu conștiința datoriei, ce-o avé ca Sârb față cu patria sa, de a-și jertfi toate aspirațiunile și veleitățile sale naționale sârbesci pentru a îmbrățișa cu tot focul inimei maghiarismul și a muri pentru cauza lui.

Petrović-Petöfi n'a putut să se conducă de acest gând, căci atunci și-ar fi pierdut tot echilibrul moral și nici-odată n'ar fi fost în stare să scrie pe acel „Talpra Magyar“, care i-a întemeiat popularitatea cea mare înaintea Maghiarilor. Nu, el atunci s'a simțit ca Maghiar și numai ca Maghiar și cum-că așa a fost o dovedesc mai limpede poeziile sale, în cari lira lui a făcut să răsună numai sentimente maghiare, și în care a cântat numai datinile și viața maghiară.

A-l pune dăr pe Petöfi ca „exemplu strălucitor“ pentru naționalitățile nemaghiare, cerând ca toți fiii acestora să facă ca dânsul și să îmbrățișeze cu trup cu suflet maghiarismul, este nu numai o ridicolitate, ci, cum am arătat, chiar o imoralitate. Pentru-că imoral este a pretinde ca cine-va să se lăpede de propria sa naționalitate, să renege toate aspirațiunile ei, să renege chiar și patria ei, recuoscând prin procederea sa că patria este numai a națiunei maghiare, că toate poporele de altă limbă sunt străine pe pământul patriei, și că pentru pânea ce-o mănâncă și aerul ce-l răsuflă pe suprafața lui sunt datore a-se face simbioteza națiunei maghiare și a căra var și cărămidă numai pentru înălțarea și înflorirea acesteia.

Poetul Petöfi însă — cu totă rătăcirea, în care s'a aflat și el în anii revoluțiunei, creșdend, că poporele nemaghiare, cari au stat în tabăra contrară, nu luptau și ele pentru libertatea lor, ci erau numai uneltele camarillei austriace, — a avut sentimentul libertății mai dezvoltat, decât pôte or și care din conștienței săi. El într-una din poeziile sale cele mai frumoase s'a înălțat cu gândul până în sferile cele mai înalte ale dorului de libertate, cântând triumful „libertății universale“ asupra tirăniei.

Cum se pôte uni libertatea astfel mărturisită de însuși poetul sârbătorit ađi de toți Maghiarii cu principiu despotice ce l'a desfășurat în numele „reprezentanței națiunii“ d-l Tallian dîcend, că poporele nemaghiare sunt condamnate dela nascere a se face pe acest pământ slugile rasei maghiare și că pentru ele iubirea de patriă nu se pôte manifesta decât jertfindu-și printr-asta toate aspirațiunile și veleitățile lor, adevă totă individualitatea lor națională? Nu admite vice-președintele camerei ungare pentru naționalitățile „străine“ nici măcar libertatea de a se gândi, decât bine este or și nu a procede pe cărarea pe

care le îndrumă el și declară ca dogmă, ca credință nestrămutată principiul funest că, decât te-ai născut pe pământul acestei patrii, ești și trebuie să fi Maghiar și să simți împreună cu Maghiarul în toate privințele. Aici ne vin în minte versurile lui Petöfi, cari înfățișând icôna poporului subjugat esclama: „Decă i-ați răpit libertatea, lăsați-l cel puțin să se gândescă asupra ei!“

În raport cu tirănia pe care a combătut-o poetul maghiar, cu cât este mai bună tirănia de ađi, care pe noi Români, Slavii, Germanii nu ne lasă nici măcar să ne gândim asupra libertății noastre pe cuvânt, că în această patriă numai o libertate pôte fi, a Maghiarului și că toți numai de un sentiment se pot conduce, de sentimentul maghiar? Nu înseamnă această a ne răpi nu numai drepturile, ce le are fiă-care popor de a se desvolta liber după firea lui, ci de a ne răpi chiar și patria, care trebuie să fiă o mamă bună și dreaptă pentru toți fii ei, ér nu pentru unii numai și pentru alții ciumă?

Petöfi, după ideile și principiile reprezentantului camerei ungare, a avut o patriă, fiind-că s'a făcut Maghiar și a fost primit fără rezervă în sinul acestei rase, grația talentelor sale. Ce s'ar întâmpla însă cu milioanele de Români, Slavii, Sârbii, cari or și cât de mult ar avé înaintea ochilor „exemplul lui Petöfi“, ar fi peste putință omenescă de a se face și numai pe departe „vrednici“ să fiă primiți în sanctuarul „patriei maghiare“? Nu ar rămâne aceste milioane de cetățeni cu totul fără de patriă, ca nisce adevărați iloți și vagabunđi, decât s'ar amăgi a urma sfatului lui Tallian Bela și n'ar preferi să se considere ca fii egal îndreptățiti ai patriei pe temelul drepturilor lor neprescriptibile naționale?

Patria această este și a Românilui, a Slavului etc., locuitor băștinaș, tocmai așa ca și a Maghiarului. De aceea aceste popore nu vor recunosce nici-odată, că au numai datorii cătră patriă, ci vor să aibă și drepturi, cari să le facă posibil a trăi într-nsa liber, fără a-și jertfi aspirațiunile lor cele mai firești și îndreptățite.

Tallian Bela, judecând după nume, pôte fi și el Maghiar de origine străină și am crede, că numai acestei împrejurări sunt a se atribui rătăcirile vorbirei sale, decât nu am sci, că în adevăr aceste sunt ideile, ce frământă ađi peste tot creerii bolnavi ai „părinților patriei“.

Nou proces de presă. Cetim în „Tribuna“ din Sibiu: Ni-se scrie din Deș, că Lunl la orele 9 a fost citat la judele de instrucțiă dela tribunalul de acolo, scriitorul nostru popular Ioan Pop Reteganul, pentru a i-se lua interogatoriu într'un proces de presă, ce i-s'a intentat, ca fostul redactor al „Revistei ilustrate“ pentru biografia și potretul lui Andrei Mureșianu. Acusatul a declarat, că biografia lui Andrei Mureșianu apărută în numărul 2 al „Revistei Ilustrate“ din 1898, e făcută de el, și că în tot cuprinsul ei nu se află ni-

mic, ce nu ar consuna cu convingerile sale. Despre tablou însă nu are nici o scire, căci în 1898, cât a fost el redactor, astfel de tablouri nu au fost expediate. D-l Ioan Pop Reteganul a mai spus judeului de instrucțiă, că cu biografia lui Andrei Mureșianu s'au ocupat mai mulți, chiar și tinerii universitari din Pesta și Clușă și nimenia nu s'a împedat de ea până acum.

Instalarea episcopului Goldiș.

Arad, 2 August 1899.

Vrënd a vē relata despre festivitățile de primire și de instalare a noului episcop al Aradului, observ înainte, că voiți avé în vedere cu deosebire momentele principale, neputend să întru în toate amănuntele.

Noul episcop a plecat din Oradea-mare Duminică în 30 l. c. însoțit de câțiva onorațiori. În drumul său spre Arad fu salutat pe la diferitele gări (Cefa, Salonta, Giula, Ciaba, Chitihaz, Curtici) de deputațiunil de popor, inteligentă și preoțime.

Trenul sosind în gara Aradului, părintele episcop Goldiș fu întâmpinat aici de membrii consistoriului aradan, de reprezentanții Aradului și de o mare mulțime de public venit din toate părțile diecesei. Episcopul dându-se jos din cupeu, fu salutat de d-l Dr. N. Oncu, care între altele aduse aminte episcopului, că între biserică și poporul credincios este o strînsă legătură, și finesce dorindu-i putere și perseverență pentru a conduce la înflorire biserică și poporul. Episcopul răspundend mulțumi pentru urările, ce i-se aduc, și rögă pe toți, ca împreună să lucreze și să pörte „lupta sântă, corăspundător autonomiei bisericăi noastre naționale, spre binele și înflorirea bisericăi și națiunei“.

Din partea orașului episcopul fu bineventat de cătră protonotarul Institoris, la a căru discurs P. S. Sa răspunde, că se bucură venind în mijlocul cetățenilor cu care a trăit în pace și armoniă, și că „nu va abusa de încrederea pusă în el“.

Dela gară a plecat spre catedrală, însoțit de un banderiu de peste 500 călăreți. Înaintea catedralei, unde îl așteptau preoți îmbrăcați în ornate bisericesci, fu bineventat de protopresbiterul Moise Bocșan. Săvērșindu-se liturghia, conductul a plecat la reședința episcopescă. Aici P. C. Sa archimandritul Hamsea bineventand pe noul episcop, i-a predat cheile reședinței, după-care episcopul ținú o cuvântare poporului și apoi s'au îmbrăsciat cu toții.

Sera s'a dat în onóra episcopului un conduct cu torțe (200). În numele poporului adunat d-l P. Truța salută pe episcop, des intrerupt de strigări de „să trăiescă“. P. S. Sa episcopul răspunde mulțamind pentru doveđile de simpatiă, ce i-le dau credincioșii și publicul aradan.

Luni a sosit la Arad P. S. Sa episcopul N. Popea, ca delegat din partea Metropolitului, ca să săvērșescă actul instalării. Era însoțit de P. C. S. archimandritul Filaret Musta și încă de câțiva membrii din cler. Episcopului Popea i s'a făcut o frumoasă primire la gara din loc. O numărósă deputațiune, în frunte cu episcopul Goldiș, i-a eșit spre întâmpinare. La vorbirea de bineventare a lui Goldiș, P. S. Sa episcopul Popea răspunde, că a venit cu plăcere să săvērșescă, în locul metropolitului, actul instalării.

Cei doi episcopi, urmați de suitele lor, au plecat spre reședința episcopescă.

Pe strade era adunat numărul popor, aproape ca și alaltăieri, și numai banderiu mai lipsia, pentru-ca primirea, ce i s'a făcut episcopului Popea, se făcuse tot așa de impunătoare, ca și cea de Duminecă.

Marți în 1 August s'a sevrșit actul instalării în biserica catedrală din piața Tökölyi. Biserica catedrală era frumos împodobită pe dinăuntru și pe dinafară cu verdéță, ér calea ce ducea spre altar, era presărată cu flori. Mare mulțime de popor era adunat înaintea bisericii. Înăuntru ei ocupau loc somitățile, autoritățile, corporațiunile, numeroși preoți români și credincioși din popor, câți au putut să între și să aibă loc. Printre oșpeți era o deputațiune a comitatului Bihariei îmbrăcați în *diszmagyar*: fișpanul Beöthy și deputații din dietă Telegdy și Balogh. Tot în *diszmagyar* erau îmbrăcați fișpanul comitatului Arad Fabian, viceșpanul Dalnok; din partea orașului primarul Salacz, protonotarul Institoris etc. Garnisóna din loc era reprezentată prin comandantul general Blondein cu adjutantul său Wachsmann ș. a. Din partea confesiunilor era defăță: protopopul gr. cat. G. Telescu, preotul ev. ref. Csescsi, rabinul Rosenberg. Corpul preoțimeii și învățătorimeii române gr. or. ocupa loc de cele două părți ale altarului.

Actul instalării. Indata după ora 9 s'a început serviciul divin. Cei doi episcopi sosiră în trăsura trasă de patru cai. Episcopii au fost întâmpinați în pragul catedralei de către archimandritii A. Hamsea, Fil. Musta, protopopii Miulescu, Trailescu, asesorii Ignatie Pop (Arad), I. Groza (Oradea-mare), și de diaconii Joldea și Vuiculescu. Episcopii și asistența au mers dinaintea altarului. Aici P. S. Sa episcopul Popea, îndreptându-se către noul episcop Goldiș, i adresă o vorbire în care dăse, că mare este bucuria diecesei veduvite, că acum și-a căpătat un mire nou în persoana noului episcop. Desfășură principiile pe care se baséză autonomia bisericii române gr. or. și sfera de activitate a noului episcop. Făcú amintire de neuitatul metropolit Șaguna, care fu trimis de Dumneșeu, ca să lupte pentru binele și fericirea bisericii sale. Aminti pe scurt despre alegerea noului episcop și despre hirotonirea lui.

După acesta asessorul consistorial Ign. Pop a dat citire cercularului I. P. S. Sale Metropolitanului I. Meșianu către credincioșii eparchiei Aradului pentru aședarea în scaunul arhieresc a noului episcop I. Goldiș, cu care act este încredințat P. S. Sa episcopul N. Popea. Cetindu-se cercularul, episcopul Popea conduse pe părintele episcop Goldiș la scaunul episcopesc de a stânga altarului, prin ceea-ce actul instalațiunei a fost sevrșit. Recomandă pe noul episcop bunăvoinței poporului și sprijinului acestuia, ca sarcina ce i-s'a dat, să-i fie cu atât mai ușor. În urmă se adresă din nou către noul episcop punându-i la inimă datorițele de arhieriu.

Noul episcop Goldiș își ținu apoi vorbirea-program. Incepú prin a spune, că din voința lui Dumneșeu a ajuns la acesta tréptă înaltă în biserica. Diecesa al cărei cap est, el légă de cele mai frumoșe reminiscențe, căci încă de mic a fost încunjurat aici numai de prietini și cunoscuți. Accentuă, că născuțele lui se vor concentra în împlinirea datorițelor, ce i-se impun. În sensul autonomiei bisericesci, nu voesce, ca el singur să conducă afacerile diecesei, ci concluderă cu factorii chemați spre acesta. Model și ideal i va fi Șaguna, care ca un Moise, a creat prin puterea sa organizătoare metropolia română gr. or. Organele principale ale bisericii fiind preoții și învățătorii, chiamă pe aceștia să crească poporul în iubirea de Dumneșeu și de biserica. Desfășură pe larg principiile de care se va conduce în dezvoltarea învățământului popular, accentuând religiozitatea, ca basă a or-cărui progres solid. Promite, că se va ține de instrucțiunile date în cerculara metropolitanului și că înaintea lui merit va fi numai munca și capabilitatea, ér ilegalitățile le va sbiciui fără cruțare. În fine mulțamesce episcopului Popea pentru ostenețele, ce și-a luat, cu sevrșirea actului instalării.

A urmat îmbrăcarea noului episcop cu odăjdiile sfinte arhieresci, apoi s'a făcut liturghia. În decursul liturghiei episcopul Popea ocupă scaunul episcopesc, ér la fine cei doi episcopi împărțiră poporului anaforă.

Serviciul divin a durat până după 11 ore.

Recepțiuni. După actul instalării au urmat la 12 $\frac{1}{2}$ recepțiunile în aula episcopescă. Mai întâi s'au prezentat membrii consistorului și ai Sinodului, conduși de archimandritul A. Hamsea, director seminarial. La felicitările ce i-s'au adus, episcopul declară, că născuțele lui va fi armonia în conducerea afacerilor bisericii. Au urmat confesiunile: protopop G. Telescu în fruntea greco-catolicilor, preotul reformat Csescsi în fruntea evangheliceilor, rabinul Rosenberg în fruntea israeliților. Au urmat reprezentanții armatei, deputația comitatului Bihor în care se afla fișpanul Beöthy, contele Ștef. Tisza, Telegdy, Örley, Fasie deputați. La bineventarea fișpanului Beöthy, care exprimă speranța, că noul episcop va lucra în direcțiunea păcii și armoniei, arhieriu răspunde, dîcînd între altele, că adeseori ómenii nu sunt așa de răi cum par a fi. Dovadă este alegerea lui de episcop, care îl îndreptătesce a dîce, „că așa numiții estremi nu sunt nepatrioți, cum se dîce a fi“ și că prin o bună tratare se pôte restabili armonia.

M'ași estinde prea mult, decât a-și vré é înșir numărul tuturor deputațiunilor. Amintesc însă deputațiunea Reuniunii învățătorilor români condusă de profesorul Teodor Ceantea, precum și deputațiunea clerului și poporului, condusă de protopopul Miulescu.

Recepțiunea s'a sfîrșit abia după 2 ore, când s'a dat un banchet de 200 tacămurii în otelul dela „Crucea Albă“. Sêra a fost concert și bal.

Cor.

Vorbirea lui Taliian Bela.

Èta vorbirea, ce a ținu'o vice-președintele camerei ungare Taliian Bela la aniversarea Petóii depunînd o cunună în numele reprezentanților din cameră:

„Inchin stégul camerei maghiare a deputaților, și aduc tributul nostru de recunoștință memoriei nu numai a unui genial poet, ci mai ales a unui individ distins în virtuțile sale patriotice. Ceea-ce a scris Petófi, a desfătat, entusiasmat și captivat; ceea-ce a făcut el, drept o strălucitoare pildă să însuflețescă pe toți fiii acestei rase. Acum și tot-deuna așa să fie! Căci el a documentat, că datorința și a celor născuți din naționalitate străină, este: să iubescă cu foc această patriă, să jertfescă pentru ea și în interesul ei or-ce aspirațiune și veleitate! Să fi pierit în această patriă simțul integrității principiului stabilit prin această pildă? Nu, de o sută de ori nu! Decă croatul Zrinyi, slavul Frangepan, sêrbul Dugovic și alții, și decă dimpreună cu ei un Petófi născut Petrovici, au dovedit prin strălucite fapte, că și cei din sânge amestecat, ba chiar și cei cu limbă străină pot și trebuie să se nască ca Maghiari, decă gustă fructele acestei patrii, decă se folosesc de avantajele legilor ei, și se împărtășesc de scutul și sprijinul ei: — atunci în direcțiunea acesta un singur principiu are să se valideze în această patriă, și anume: ca locuitorii ei, aparțină or-cărei rase seu naționalități, să-și afe mândria și datorința, de a fi fii credincioși ai acestei patrie maghiare, supuși neclintiti ai regelui ei constituțional în sentimente și fapte una cu noi, tot-deuna decă se pôte mai bun și mai distins, dér nici când nici chiar în cutget, mai mar decât noi. Un distins exemplu al acestei simple datorințe a dat Petófi! Purtarea lui să fie mostenirea și sténa conducătoare a tuturor naționalităților noastre dela Carpați până la Adria! Din cenușa lui ridice-se acum după o jumătate de veac exemplul strălucitor al simțului seu patriotic; rugăciune, dogmă, credință și convingere să fie acesta pentru toți cei ce vorbesc în această patriă limbă străină. Numai așa vor fi ei fericiti, și frați cu noi, ér această patriă mare și tare înlăuntru și în afară! Înălțând ruga mea pentru deplina realizare în acest sens a exemplului dat de Petófi, depun înaintea memoriei lui cununa, ce a trimis-o camera maghiară a deputaților, ca reprezentantă a națiunei“.

Đilele dela Seliște.

Adunarea generală a Societății pentru fond de teatru român.

Raport special al „Gazetei Transilvaniei“.

Seliște, în 19° iulie v. 1899.

Piua a doua

Sedinta a doua.

La 10 ore dim. publicul începe să se adune în sala festivă a școlii. O impresie plăcută face buchetul frumos de dame, cari în număr neobișnuit de mare și cu mult interes ocupă primele rânduri de scaune. După dînele vin domni și la urmă poporul. Sala e plină și d-l president Vulcan declară sedința de deschisă.

După verificarea protocolului se dă citire telegramelor sosite dela prima sedință încóce, sunt urări și felicitări dela Biserica-Albă, Abrud, Clușiu, Blăși, Borsec, Franzensbad și Hațeg.

Urméză la ordinea đilei raportul comisiunei pentru *revisuirea socotelilor* societății. Raportor d-l Dr. Nic. Vecerdea. Raportorul constată, că averea societății cu 1/13 Iulie a. c. este de fl. 127,266.18, presintă deci față cu starea averei dela ultima adunare generală din Hațeg (fl. 118,981,67) o *creștere de fl. 8284.51*. Constată mai departe, că socotelile, jurnalul de casă și totă comptabilitatea se află în cea mai esemplară ordine. Pe basa acesta comisiunea propune și adunarea votéză absolutor comitetului și cassarului pentru gestiunea anului 1898/99. Tot la propunerea comisiunei se decide a se presenta un proiect de budget din partea comitetului la fiă-care adunare generală. Se încredințéză comitetul, ca să stabilească un termen fix pentru anul oficial de gestiune al societății. Mai departe se invită comitetul, ca în decursul anului procsim să facă toți pașii necesari pentru de a încassa pretensiunea de fl. 100 dela d-l Dr. Nicolae Șerban, pe care acesta o datoresce pe basa unei obligațiuni din anul 1896.

Urméză raportul comisiunei esmise pentru *căștigarea de membri noi*. Raportor d-l Constantin Hertia. Cu încordată atențiune și nespusă bucurie ascultă adunarea acest bogat raport, din care se vede, că s'au înscris ca membri fundatori cu câte 100 fl.: 1. Comuna politică Seliște. 2. Comuna politică Gura-Riului. 3. Comuna politică Galeș. 4. Cassa de păstrare din Seliște. 5. D-l Dr. Nicolae Vecerdea avocat în Sibiu și 6. D-l Dr. Zosim Chirtop avocat în Câmpeni. S'au înscris membri pe viață cu câte 50 fl.: 1. Nicolae Hențiu, notar comunal, Seliște. 2. Iordachie Roșca, Căpitan, primar comunal, Seliște. 3. Mihail Itu, sivilcultor Seliște. 4. Petru I. Comșia, comerciant, Seliște. 5. Dumitru Vule proprietar mare, Seliște. 6. Dr. Vasile Bologa, director școlar, Sibiu. 7. Dr. Elie Cristea, secretar consistorial, Sibiu. 8. Nicolae Mihăilă, proprietar în Vinerea, 9. Ioan Moldovan, vicar arhieriscopesc, Blăși și 10. Ioan Onescu, notar comunal în Rêhău. La rostirea fiă-cărui nume publicul erumpe în vii urări de „Să trăiescă“. Raportorul continuă apoi cu citirea listelor de colecte lansate de comitetul arangiator în comunele din jur.

Èta un mic prospect din această serie frumoșă de colecte locale, cari denotă inima caldă și însuflețirea idealistă a iubitorilor noștri Români mărgineni Pentru scurttime voiú indica numai numele comunei și suma adunată: Săcel fl. 31, Galeș fl. 25, Boița fl. 13.50, Alămor fl. 3, Ocna fl. 7.50, Aciliu fl. 24.50, Orlat fl. 12, Miercurea fl. 10, Căcova fl. 27, Rêșinari fl. 5.50, Apoldul de sus fl. 3, Apoldul de jos fl. 10, Cărpiniș și Recl fl. 4, Rod fl. 15, Poiana fl. 27, Vale fl. 28, Sibiel fl. 31, Tilișca fl. 23, Gura-Riului fl. 144, Topârcea fl. 4, Rêhău fl. 95, Târgu-Jiu 101 lei și 6 fl., Rîmnic-Vilcea fl. 29.63. Seliște fl. 700.

Resultatul final este, că membri fundatori cu câte 100 fl. s'au înscris 6, membri pe viață cu câte fl. 50: 10, membri ordinari cu fl. 5: cam 50 și vr'o 120 membri ajutatori. S'au încassat cu totul peste 1600 fl.

Aplause nesfîrșite sunt ecoul acestui

splendid și peste tóte așteptările de frumos rezultat material al adunării.

Urméză la ordinea đilei raportul comisiunei însărcinate cu *esaminarea raportului comitetului*. Raportor d-l asesor consistorial Nicolae Ivan.

La propunerea raportorului i se votéză comitetului mulțamită protocolară pentru abnegațiunea și zelul desvoltat întru promovarea scopului societății. Pentru pierderile îndurate în decursul anului espirat prin trecerea din viață a membrilor Miron Romanul, Valeriu Bologa, Alecsandru Filip și Toma Galetariu, adunarea își exprimă condolețele prin ridicare, în special se eterniséză la protocol profundele regrete ale adunării pentru pierderea vrednicului membru și cassar al societății, Valeriu Bologa.

Propunerile comisiunei pentru escrierea unui premiu de 1000 fl. pentru piese teatrale originale, precum și pentru votarea unei burse pe sêma unui tînăr, care s'ar dedica la studii speciale dramatice, după deslășirile date de d-l vice president V. Onițiu, care arată, că aceste propuneri pe de-o parte nu duc la scop și sunt premature, ér pe de altă parte sunt în contradicțiune categorică cu statutele societății, — nu se primesc de adunarea generală.

La propunerea comisiunei adunarea ia cu plăcere la cunoștință activitatea desvoltată de comitet prin instituirea membrilor de încredere în diferitele centre românesce și invită comitetul de a continua pe această cale. Cu aceeași părere de bine se ia act despre înaintarea cu editarea Bibliotecii teatrale. În fine adunarea votéză, la propunerea comisiunei, un pausal de cancelariă în sumă de 100 fl. anual pentru secretarul societății.

Adunarea generală viitoare, conform unei invitațiuni anterioare, se decide a se ține în anul procsim la Abrud, avînd a se fîca timpul adunării mai târziu de comitet.

Urméză la ordinea đilei ocuparea locului devenit vacant prin mórtea neuitatului Valeriu Bologa. Adunarea alege în comitet pe d-l Nicolae P. Petrescu, dirigentu filialei „Albina“ din Brașov.

După-ce se iau dispozițiunile de verificare a procesului verbal, se ridică d-l president Iosif Vulcan și cu cuvinte pline de cea mai profundă emoțiune aruncă o privire scurtă peste festivitățile adunării, ce acum se încheie, scóte la ivelă seria bogată de momente înălțătoare, de entusiasism, de intimă iubire frățescă și de adevărată ospitalitate românescă, cu care bravii Selișteni au întâmpinat societatea pentru fond de teatru român. Ii servește spre cea mai mare plăcere de a puté constata, că adunarea din Seliște a fost dintre tóte adunările acestei societăți dela 1870 încóce cea mai strălucită și cea mai succésă atât din punct de vedere moral, cât și material. Mulțamesce din inimă iubitorilor Selișteni și neobositului comitet arangiator pentru acest măreț rezultat și declară această adunare, a cărei amintire va rămâne nestêrsă în sufletele noastre, de încheiată.

În numele Seliștenilor răspunde d-l medic cercual Dr. Nicolae Calefariu, mulțumind comitetului pentru onórea, ce i-a făcut comunei Seliște prin ținerea adunării aci, și asigură pe president și comitet de neclintitul sprijin al publicului din Seliște și jur în lupta culturală națională, ce o desvóltă. Mulțumind în special d-lui president pentru înțelepă și obositórea conducere a adunării, invită publicul să ureze un întreit „Să trăiescă!“ la adresa d-lui president Iosif Vulcan. Publicul erumpe în strigăte entusiaste și cu acesta partea oficială a adunării se încheie.

Un estras din lista óspeților esterni.

Sibiu: Zacharia Boiu, Dr. C. Diacovich, Nic. Ivan, Dr. V. Bologa, Dr. L. Lemenyi, familia Harșan, Dr. Beu, Dr. A. Frâncu, Dr. I. Stroia, Dr. Dăian, Dr. E. Cristea, Dr. Vecerdea, I. Papiu, I. Poruț, Dr. Olariu, Silv. Moldovan, G. Dima. — Bucuresci: Familiile Grecescu, Gejiu, Roșca, Roman și Nicolescu, Lăzurean, Ghiță Pop profesor cu dómna, I. Petrișor cu dómna. — Brașov: D-l și dómna V. Onițiu, domnișóra Valeria Branisce, d-l I. Bunea pro-

fesor. — *Cernăuți*: Profesorul Gheorghian. — *Oradea-mare*: D-l și d-na Iosif Vulcan, Iustin Ardelean. — *Craiova*: Leonte Moldovan, prof. Hinfescu. — *Tergul-Jiu*: Savu Brătian procuror, Ilie Brătian inginer și D. Ghib comerciant. — *Râmnicul-Vâlcea*: Familia Șerbănescu.

Sebeșul săsesc: Sergiu Medean protopresb, Zăvedeiu Murășan, Dr. Elecheș, V. Aldea, adv. Isac. — *A. Julia*: avocatul R. Patița. — *Orăștie*: Dr. I. Mihu, I. Vulcan, I. Dobre. — *Costeiu* (Bănat): preotul Corcea. — *Blașiu*: profesorul Suciu. — *Gurariului*: familia I. Manta, d-na Crișan, d-șora L. Roșca. — *Vinga*: Ilie Cismaș, subjele cu d-șora. — *Mercurea*: Ioan Droc protopresbiter cu d-șora. — *Mediaș*: Romul Mircea protopresbiter cu d-șora. — *Tergu-Mureșului*: Nic. Măneș, protopresbiter. — *Viștea inferioară*: Nic. Borza paroh. — *Hațeg*: Dr. Aurel Vlad. — *Poiana*: Ilie Dobrotă, Dr. Victor Mihu, Nic. Branga, D. Șufana, A. Micu, I. Georgescu. — *Deva*: Dr. Drăghiciu Aug. — *Turda*: V. Moldovan, C. Mesaroș. — *Orlat*: Dr. Pruneș, I. Decei, I. Drajan, precum și alți mulți din comunele Rășinar, Poplaca, Boița, Tălmaciu, Avrig, Sâmbăta inferioară, Săcădate, Ocna, Topârcea, Spring, Alămor, Răhau, Săsciori, Șard, Vingard, Cărpiniș, Vinerea, Rămoșel, Jina, Rod, Tilișca, Galeș, Apoldul superior și inferior, Gârbova, Săcel, Gurariului, Vale, Sibiel etc.

Petrecerea populară.

Pentru după amiazi programul festivităților locale ne anunța o petrecere populară în locul de sus de comună, numit „Netedu“.

Pe la 3 ore d. a. un număr mare de domni, dame, bărbați, femei și fete din popor stăteau adunați în piața mare în frunte cu muzica și cu cei nouă junii călușeri îmbrăcați în admirabilul nostru costum național, încinși cu brăne largi tricolore, cu căciuli împănate, în opinci și cu zurgălaie la picioare. În curând apărură și membrii comitetului împreună cu domnele lor, er domnele erau îmbrăcate în elegantul costum național al Sălistencelor. Convoul se pornese cu muzica în frunte, urmând călușerii, apoi membrii comitetului cu domnele lor și alătura cu ei tot publicul de domni și domne, er la urmă poporul. După un marș de 15 minute convoul pitoresc, compus din vre-o 500 persoane, ajunse la platoul admirabil dela „Netedu“, unde îi mai așteptau încă vre-o câte-va sute de persoane, mai cu seamă femei și fete îmbrăcate în neîntrecutul costum sălistenesc.

Petrecerea se începe cu o horă mare, er publicul nedansator se posteză pe admirabilul amfi-teatru de coline verzi din jurul locului de dans și urmăresce cu priviri vesele hora mândră din mijloc. Era un tablou de-o frumusețe clasico, se vedea această lume de popor românesc, în mijlocul splendorii de verdetă a colinelor și a pădurii din apropiere.

După horă veni la rând călușerii, jucând jocurile noastre istorice „Călușerul“ și „Bătuta“. Urmă apoi „Ardeleana“ și jocul de predilecție al frumoselelor Sălistence: „Învărtita“. Veselia era la culme. Cum însă omului nu-i este dat a gusta pe pământ din paharul idealilor plăceri, fără de un strop de venin amar, așa și frumoșa petrecere populară, pe la 5 ore d. p. deja s'a spart, căci norii invidioși de bucuria noastră ni-au amărit dulceața țilei printr'o ploăi strâșnică, care în câte-va minute a curățit de public întreg platoul „Netedului“ alungând și udând lumea până la piele.

Dér n'ar fi Sălistenii Sălisteni, decât nu ar avé ac și pentru jocul acestor nori pizmași. Și acest ac este mândrul „Pavilion helvețian“, unde în ciuda norilor negri și busumflați, se adună éráși poporul îmbrăsciat și încinse un joc, colesa, de ciuda ploii, de-a mers veste și poveste. Numai miezul nopții a făcut sfârșit petrecerii vesele a poporului.

Fost'au și de aceia, cari socotind, că e păcat, ca țina să se sfârșescă la miezul nopții, când dughuri rele tulbură pe la răspântii pe creștinii rătăciți în drum, au tras de codă și țina a doua și, la sunet vesel de pahar, nici nu o-au sfârșit decât tocmai Marți dimineața pe la 5 ciasuri.

Astfel dér pot să-mi închei raportul și despre țina a doua cu cuvintele bi-

blice: „Și s'au făcut séră, și s'au făcut nópte, și s'au făcut dimineața, — sfârșitul țilei a doua“.

Incheiere.

Astfel am petrecut, D-le Redactor, neuitatele țile ale adunării societății teatrale în Săliște. Și acum rostim durerosul adio dela mândrele locuri, dela iubii Sălișteni și dela dragele Săliștene; simțim în sufletele noastre o întinerire, o reînviare de puteri latente, o vigoare crescândă a conștiinței noastre naționale și a încrederii noastre în splendoria viitorului nației române. Căci acest popor român din Săliște a dat și dá dovezi atât de mărețe de inextinguibilă sa vitalitate, cultivă pe o gamă atât de largă virtuțile cardinale ale existenței naționale a unui popor: insufletirea caldă, zelul necurmat, dragostea ospitalieră către frații săi, priceperea pentru problemele ideale și spirituale de jertfă pentru aceste, — încât devine un chiag, un izvor continuu și nesecat pentru toți, cari sunt lipsiți, séu slăbiți în aceste nobile virtuți.

Astfel și societatea pentru fond de teatru român, când se reîntorce din Săliște la sediul său, se întorce întinerită și plină de-o nouă vigoare, alergând cu forțe tineresci spre idealul mândru național-cultural, care este scris pe flamura sa.

La revedere!

Gil.

„Frățietate maghiaro-română“ în Arad.

(După foile maghiare).

Foile ungurești din Arad „*Arad és Vidék*“ și „*Aradi Közlöny*“ publică amănunte despre banchetul, ce s'a dat în Arad cu prilejul instalării Episcopului Goldiș. Ele și dimpreună cu ele toate diarele din Budapesta jubilează, că la acest banchet s'ar fi inaugurat o „frățietate maghiaro-română“.

Éta ce comunică amintirile foi. La masa bogată ocupau loc cei doi episcopi români, apoi contele Stefan Tisza, fișpanii Beöthy, Fabian și Lukacs, deputații dietal Takacs, Issekutz, Telegdy, Örley Kristoffy și Beles, somitățile civile, militare, președinții corporațiilor și membrii consistorial și sinodal.

Episcopul Popea a toastat mai întâi pentru Majestatea Sa. Toastul fu urmat de intonarea imnului „Gotterhalte“ și de marșul „*Rakotzy*“ de către muzica militară. Episcopul Goldiș toastă pentru metropolitul Mețianu și pentru episcopul Popea. Avocatul M. Veliciu pentru noul episcop. Urmă apoi un toast ridicat de deputatul Beleş I. pentru guvern și legislatori.

S'a ridicat îndată după această contele Stefan Tisza. El începă prin a spune cu câtă bucurie ia parte la serbare și cât de mult regretă, că nu-și pôte exprima în limba română sentimentele ce-l stăpănesc; crede însă, că decă cei de față sunt conduși de iubirea de patrie, tot una: ori vorbesce ungurește, ori românește. Apoi continuă așa:

„Deputatul Beleş a salutat pe legislatorii. Răspund dér în numele lor, vesel fiind, că în alegerea lui Goldiș ved un fapt, care pe noi patrioții maghiari și amicii concetățenilor noștri români, ne umple de sinceră bucurie. Fiă care recunoșce în noul episcop un caracter neînduplecat, la care cu mândria pôte privi ori-ce bun patriot și s'erbătorirea lui umple de mulțumire pe toți amicii adevărați ai Românilor.“

„De vom răsfoi paginile istoriei — continuă Tisza — trebuie să recunoșcem, că decă națiunea maghiară a ajuns să serbeze existența sa milenară, are să-o mulțumescă numai la aceea, că ea nici-odată n'a asuprit pe concetățenii săi de limbă străină; n'a privit în aceștia inimi, ci amici, i-a respectat și stimat, și decă națiunea maghiară vré să existe și mai departe, ea nu pôte asupri nici în viitor pe concetățenii săi de limbă străină (Aplause furtunose). Națiunea maghiară implinesce o misiune istorică, și misiunea ei constă în aceea, ca în mijlocul tendințelor de unificare, ea să fiă suprema păzitoare și garantă a dezvoltării independente a

poporelor, ce locuiesc acesta parte a Europei. În împlinirea acestei misiuni, națiunea maghiară are un aliat firesc: rassa română. Aruncați o privire asupra istoriei și charței: pôte fi alt mod de fericire pentru rassa română, decât frățietatea cu Maghiarii?“

Oratorul asigură, că-l intristeză adene ori-ce semn de desbinare și cu atât mai virtos dá espresiune bucurii sale, cu cât în fruntea dieceei Aradului a ajuns un episcop, care este o pildă strălucită, că pôte fi cine-va bun Român și totuși pe lângă acesta să fiă fidel cetățen al patriei. Doresce, ca episcopul Goldiș să și implinescă și pe viitor problema cu aceeași iubire de rassă și de patrie, care l'a caracterizat și până acum. Nu-și pôte exprima mai bine doririle sale, decât urând, ca „sămënța aruncată, să producă fructe bine-cuvântate“. Apoi încheiă: „Dumnezeu să țină pe acei Români, cari sunt cetățeni fideli ai patriei!“

Toastul fu încoronat de cântece românești și ungurești din partea muzicii, er „Ungurii și Români însuflețiți se îmbrățișară și se s'ertură cu prietimi“.

După-ce au toastat adv. Oprea pentru armată și în deosebi pentru honvețime, Trailescu pentru pacea între confesiuni, Dr. Oncu pentru fișpanul Fabian, se ridică P. S. Sa Episcopul Nicolae Popea, ca să răspundă contelui Tisza.

După rapórtel foilor ungurești din Arad, episcopul dișe, că declarațiunile lui Stefan Tisza sunt de mare importanță politică. Réul până acum a fost, că Maghiarii și Români n'au voit să seie, că de o mie de ani sunt avisați unii la alții și că ei sunt frați. Contrastele aparente însă trebuie să dispară, er pentru acesta sunt foarte acomodate principiile conducătoare accentuate de contele Tisza. De am fi avut ocaziune să ne întelnim mai des și să continuăm un schimb de idei amical ca acum, mai curând ne-am fi înțeles și am fi putut face foarte mult în interesul afacerilor comune și al patriei. (Vii aprobări). De ne vom înțelege, de vom trăi în pace, nici porțile iadului nu vor învinge Ungaria. (Aplause sgomotoșe). Ne judecăm greșit unii pe alții, și datorita noastră morală este să reparăm greșelile trecutului (Aprobări). Golesce paharul pentru succesul ideilor accentuate de contele Tisza.

A toastat și V. Mangra „tot în spiritul frățietății“, dișend între altele: „De am fi sciut, că un politician maghiar are despre Români păreri ca Tisza, altfel s'ar fi făcut tóte. Dér nu e prea târziu; ce s'a stricat se pôte drege, căci cuvintele exprimate de Tisza dau directiva. Români aradani au dat dovezi, că sciú să se desbrace de prejudiții sociale. Și-au ales episcop cu ajutorul bisericeii pe un bărbat, ale cărui principii vor face posibilă o aplanare desvârșită a frecărilor de naționalitate“. Se alătură la cuvintele episcopului Popea, căci scopul este: armonia și pacea.

SCRILE ȚILEI.

— 22 Iulie v.

Despre statua lui Hentzi comunică „*Magyarország*“ următoarele: În jurul statuei s'a auđit țilele trecute o mare bubuitură, a cărei causă însă nu s'a putut descoperi până acum. Comandantul pieței a făcut îndată întrebarea la comanda școlei de cadeți, nu cum-va s'a comis vre-un atentat în contra statuei? Cercetarea pornită însă n'a dat nici un rezultat, dér de atunci statua e păzită țina și nópte de-un soldat înarmat.

Jubileul zonei. Alaltăeri s'au împlinit 10 ani de când fostul ministru de comerț Gabriel Baross a introdus pe căile ferate ungare sistemul tarifului pe zone. Din incidentul acesta direcțiunea căilor ferate din Budapesta și funcționarii dela ministerul de comerț au aranjat o serbare în amintirea lui Baross, încununând statua acestuia.

Despărțământul X (Brad) al Asociațiunei își va țină adunarea generală

Duminecă în 1 (13) August la órele 10 $\frac{1}{2}$ în comuna Rîșca.

Morminte vechi. Profesorul Dr. Gereze din Budapesta, de mai multe țile face nisce săpături la vechile clădiri de pe moșia episcopatului din Cinci-biserici. Sub capela parochială, printre mai multe altare și cioplituri vechi de lemn, află monumentele dela mormintele mai multor episcopi dela Cinci-biserici. Cel mai vechiu între ele este monumentul cardinalului Balint, care după cum arată inscripția, a murit în 1408. Apoi monumentele episcopilor Henrich și Georgus, cari asemenea datéză din secolul al 15-lea etc. Vechile monumente vor fi depuse în muzeul episcopesc.

Răsbunare. În Clușiu s'a întemplat țilele trecute un cas senzațional. Un soldat cu numele Francisc Csitri a pușcat țina mare pe stradă asupra a doi oficeri. Pe unul, căpitanul Borotha, l'a rănit la braț, er atentatorul înfiorându-se de fapta sa strigă, că n'a voit să puce pe d-l căpitan, apoi întorse glonțul asupra-și și se sinucise. Al doilea oficer era conducătorul muzicii militare Müller, căruia i-s'a fost destinat glonțul, ce lovi pe căpitan. Müller dete îndată explicațiuni spunând, că respectivul soldat era membru în muzica militară, însă pentru purtarea lui necuviincioșă l'a lipsit de rangul de suboficer, și, probabil, din pricina acesta voia să și răsbune.

Necrolog. Dumineca trecută a răposat în Viena după o bóla îndelungată Ștefan Ioannides, doctor iuris, proprietar în Brașov, cunoscut și în cercurile noastre, în etate de 50 de ani. Inmormântarea s'a săvârșit în 1 Aug. n. tot în Viena.

Petreceri. Tinerimea română din Voila și jur invită la petrecerea de vară, ce se va arangia acolo Duminecă în 6 August n. c. în „Arinii morii“, er la cas de timp nefavorabil în sală. Comitetului arangiator: Al. Șerban, președinte; G. Codrea și A. Borzea v.-președinti; G. Dobrin, secretar; D. Șerban, controlor; I. Opriș, cassar etc. În paușă se va juca „Călușerul“ și „Bătuta“. Venitul curat e destinat „fondului pentru biblioteca populară din Voila“. Ofertele se vor chita pe care diaristică. Măncările se lasă în grija óșpeților. De beuturi e îngrijit.

— În Bran va arangia tinerimea academică română o petrecere cu dans Marți, în 27 Iulie (8 Aug.) 1899 în sala hotelului „Buceci“. Inceputul la 8 ore séra. Prețurile de intrare la bunăvoința publicului. Venitul curat e destinat în favorul școlei române, ce se va edifica.

Concertul muzicii orășenesci de astă-séră are în program 10 piese, între cari și fantasia română „Simțul patriotic“ de Caudella.

Convocare.

Pe baza autorisării primite dela comitetul central al Asociațiunei pentru lit. rom. și cultura poporului român, nr. 139, subscrisul convoc prin acesta adunarea de constituire și organizare a *despărțământului Panciova*, din cercurile pretoriale: Panciova, Alibunari și Antalfalva din comitatul Torontal, pe țina M. M. Panteleimon, 27 Iulie v. (8 August n.) 1899 la órele 10 a. m. în sala cea mare a berăriei „Weifert“ din Panciova, la care se invită toți acei domni, cari au la inimă cultivarea literaturii române și progresul cultural al poporului român.

Program: 1. Deschiderea adunării prin delegatul Asociațiunei. 2. Alegerea unui notariu și casariu ad hoc. 3. Inscierea membrilor și răspunderea taxei. 4. Alegerea comitetului cercual. 5. Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a „Asociațiunei“. 6. Eventuale propuneri. 7. Autenticarea procesului verbal. 8. Incheierea ședinței.

Ofcea (Báranyos) 13 (25) Iulie 1899.

Damian Popescu,
delegatul comitetului central.

**Dela Tipografia „A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Scrieri literare pentru popor.

Poveștile Peleşului, eminentele no-
vele ale *Carmen Sylvei* (regina României),
cunoscute în totă lumea literară. Costă 50
cr. (cu posta 55.)

Legende și Basmele Românilor
adunate din gura poporului de neuitatul
P. Ispirescu. Acesta e una din cele mai pre-
țioase colecțiuni de povești, ce le avem în li-
teratura noastră și n'ar trebui să lipsescă din
nici o bibliotecă română, cu atât mai pu-
țin din bibliotecile populare, fiind în felul
său o scriere de model. E o carte mare,
de 400 pag. Prețul 1 fl. 70 cr. (cu posta
1 fl. 80.)

Țilele lui Mesia (Ben Hur) de re-
numitul scriitor *Lewis Wallace*. Tomul I con-
ține 532 pag. și costă numai 75 cr., ér tom II
are 508 pag. și costă 70 cr. Intregul op. f. 1.45
(cu posta fl. 1.60.) În asemănare cu mări-
mea, prețul e foarte moderat. Cei care
vor găsi în el o lectură distractivă și mo-
ralizatoare, pentru bibliotecile populare și
pentru familii el constituie o lectură excelentă
și foarte potrivită de-a înlocui romanele
seci și de senzații.

Săpătorul de bani, comediă în trei
acte, localizată de *Antoniu Popu*. Se reco-
mandă mai ales pentru cei ce vrău să jöce
teatru, fiind o piesă foarte ușoră, cu sug-
moral luat din mijlocul poporului. Prețul
12 cr. (prin postă 14 cr.)

Noapți de iernă, romane pentru popor
de *George Simu*. Conține vre-o 7 romane cu
tendențe morale. Mărimea 250 pag. Prețul
60 cr. (cu posta 65 cr.)

Viętu după mörte, sėu nemurirea
sufletului, dedusă din misterul ființei o-
menesci și deșertăciunea celor trecătoare,
de *I. P. Edițiunea a doua*, apărută în Gherla
în 1897, corectată și amplificată, scrisă cu
ortografia cu semne. E o carte foarte mân-
găitoare pentru inimile creștine și scrisă
la înțelesul fie-cărui. Prețul 50 cr. (Cu
posta 55 cr.)

Trandafir și violele se numesc o
frumösă și elegantă carte de poezii popo-
rale, culese și ordinate de *I. Pop Reteganu*.
E o carte de vre-o 200 pag., în care
găsim o multime de cantece bėtrănesci
voiricesci, ostășesci, de bucuriă, de dra-
goste, jale, dor, urit, mănă, necaz, cantece
glumețe, dela nunți și altele. *Edițiunea II*.
Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

Țigani, schiță istorică lucrată pentru
petrecere după mai mulți autori, de cunos-
cutul nostru scriitor *Ioan Pop Reteganu*.
Prețul 55 cr. (cu posta 58 cr.)

Merinde dela scölți, sėu învățături
pentru popor, de *Dr. George Popu*. Este o
carte mare și foarte ieftină în asemănare cu
mărimea ei, dăr și mai ieftină în ase-
mănare cu învățăturile mari și multe, ce
se cuprind în ea. Prețul 60 cr. (trimis prin
postă 70 cr.)

Poveștile Bănatului e o carte mare
cu povești din Bănat, împărțită în 3 to-
muri, de *G. Cătană*. Prețul 65 cr. (cu posta
70 cr.)

Musa Someșană este o carte de poezii
populare din jurul Năsăudului, culese de
Iuliu Bugnariu. Prețul 25 cr. (cu posta
28 cr.)

Buchetul, culegere de cântări bė-
trănesci și naționale de *I. Pop Reteganu*.
Prețul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Dracul novelă de *V. R. Buticescu*.
E scrisă foarte popular cu tendința de-a
combate credința deșertă. Prețul 10 cr.
(prin postă 12 cr.)

Chiuituri de cari strigă feciorii
în joc, de *I. Pop Reteganu*. Prețul 40 cr.
(cu posta 45 cr.)

**125 chiuituri de cari strigă fe-
ciorii în joc**, de *I. Pop Reteganu*. Pre-
țul 12 cr., cu posta 15 cr.

Lira Bihorului este o cărticică cu
balade populare, adecă o carte cu pove-
știri istorice scrisă în versuri, de *Antoniu
Popu*. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Părintele Nicolae, schiță din viața
preoților, de *George Simu*. Prețul 30 cr.
(cu posta 33 cr.)

Opșaguri, cât cioplite, cât pilite și la
lume împărțite, de *I. Pop Reteganu*. Sunt
vre-o 60 de poezii glumețe. Prețul 40 cr.
(cu posta 45 cr.)

Risete și zimbete, de *T. V. Gheaja*.
După cum și titlul arată, este o carte
de cuprins glumeți; în ea se află nu mai
puțin ca 254 de anecdote, păcălituri și
poveștiri glumețe, care te fac să-ți mai

uși de necasurile lumii și să isbucnesc în
ris. Prețul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Cartea Săteanului, de *Emanuel Pă-
răcanu*. Conține mai multe romane poporale,
scrise în stil foarte ușor, și printre ele mai
multe poezii, mai ales satirice. Prețul 45 cr.
(cu posta 50 cr.)

**Cugete și considerațiuni din es-
periența vieții lui Argirobarb**. Tipărită
în 1898. Cartea se estinde pe 30 pagini
și conține 170 de sfaturi înțelepte, scöse
din pățania vieții. Prețul 10 cr. (cu posta
12 cr.)

Dietetica populară, scrisă cu deose-
bită considerațiune la modul de vețuire a țe-
ranului român, de *Simeon Stoica*, medic
pensionat. Carte tipărită cu ajutorul Asso-
ciațiunii și atât de favorabil apretiată din
partea diarelor noastre. Conține vre-o 25
figurii în text. Prețul 85 cr. trimis francoat.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Gregoriu Maior*.

**Magazin de modă.
(Român.)**

Successorul lui
M. & L. László

Iuliu Popp

BRAȘOV,
29 Piața mare, Têrgul Inului 29.

NOUȚĂȚI:
articuli de modă,
mėtăsării,
decorațiuni de haine
în foarte mare deposit.

Cele mai bune și mai elegante
CONFECȚIUNI
pentru dame.

5000 mtr. mėtăsării „Pongis“
(luați dela antecesorul meu),
ii vënd cu prețuri foarte scădute.

LENGERII
și
mode de dame
în asortiment bogat.

**Covore, pânzerii,
albituri de masă
cu prețul fabricii.**

Trusou de mirese
dela cel mai ieftin până la cel mai
fin se efeptuesc prompt și solid.

**Mostre se trimit, la cerere,
gratis și franco.**

Successorul lui **L. M. & László:**
IULIU POPP.

Cursul la bursa din Viene.

Din 2 August 1899.

Renta ung. de aur 4%	118.80
Renta de coröne ung. 4%	96.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.45
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.50
Bonuri rurale ungare 4%	94.60
Bonuri rurale croate-slavone	96.25
Impr. ung. cu premii	161.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.75
Renta de argint austr.	100.35
Renta de hărtie austr.	100.20
Renta de aur austr.	118.85
Losuri din 1860.	138.-
Acții de-ale Băncei austro-ungară	901.-
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	392.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	387.40
Napoleondori	9.57
Măroi imperiale germane	58.75
London vista	120.47 1/2
Paris vista	47.72 1/2
Rente de coröne austr. 4%	100.05
Note italiene	44.45

Publicație de licitație.

Realitățile ce aparțin Țehului mă-
celarilor din internul orașului și anu-
me din cărțile fuuduare folio 4398
A + o. z. 2. 3. 4. 5. Numeri top.
2620, 19395, 19396, 19397, 19398,
19399, 19400, 19401, 19402, 19403,
1290, 1291 se vor vînde în 15 August
1899 la 9 ore a. m. în cancelaria ad-
vocatului Carl Adam cu licitație
orală.

Condițiunile licitației și estrasul
oficiilor din cărțile funduare se pot
vede în zilele de lucru, dela 8—12
ore a. m. și dela 3—5 ore p. m. în
cancelaria sus numită

2--3,654.

Nr. 453--1899.

PUBLICAȚIUNE

În urma concludului represen-
tanței orașenesci din 18 Mai a. c. se
vor închiria prăvăliile din edi-
ficiile orașului, și anume:

- In edificiul poliției, Șirul flori-
lor nr. 13, două prăvălii.
- In edificiul orașului, Têrgul Inu-
lui nr. 34, o prăvălie.
- In edificiul orașului Têrgul Inu-
lui nr. 35, o prăvălie.
- In podul bătușilor 10 prăvălii,
2 pivnițe (Eszterházy) și un magazin.
- In magistratul orașenesc pe pi-
ața „Franz Iosef“, localul unde au
fost mai nainte oficiu tērgului, lo-
calul cu cumpēna orașului, și localu-
rile cele mici, pe cale de oferte

Sostrea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Mai st. n. 1899.

Sosirea trenurilor în Brașov:

- Dela Budapesta la Brașov:**
 - I. Trenul de persoane la 8 ore dim.
 - II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
 - III. Trenul mixt la 10 ore 25 min. sėra
 - IV. Trenul accel. la 5 ore 7 min. dim.
- Dela București la Brașov:**
 - I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea
dela Predeal, la 5 ore 20 min. dim.
 - II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.
 - III. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.
 - IV. Trenul de pers., la 9 ore 27 min. sėra.
 - V. Trenul accel. la 10 ore 14 min. sėra.
- Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:**
 - I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d.,
(are legătură în St.-Georgi cu Ciuc-
Szerda și Ciuc-Gyimes).
 - II. Trenul de persoane la 1 óra 51 m. p. m.
 - III. Trenul mixt, la 6 ore 48 m. sėra, (are
legătură cu Ciuc-Szereda).
- Dela Zėrnesci la Brașov (G. Bartolomeiu).**
 - I. Trenul mixt la 6 ore 22 min. dim.
 - II. Trenul mixt la 1 óra 12 min. p. m.
 - III. Trenul mixt la 8 ore 18 min. sėra.
- Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:**
 - I. Trenul de pers. la 8 ore 25 min. dim.
 - II. Trenul de pers. la 2 óra 51 min. p. m.
 - III. Trenul mixt la 6 ore 48 min. sėra.

Plecarea trenurilor din Brașov.

- Dela Brașov la Budapesta:**
 - I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineața
 - II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
 - III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. sėra.
 - IV. Trenul accel. la 10 ore 26 min. sėra.
- Dela Brașov la București:**
 - I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d.
 - II. Trenul mixt la 11 ore a. m.
 - III. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradis.
Clușiu) la 2 ore 19 min. p. m.
- Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:**
 - I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min.
dim. (are legătură cu Tușnad)
Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
 - II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
 - III. Trenul de pers. la 3 ore 15 m. p. m.
(are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda).
- Dela Brașov la Zėrnesci (G. Bartolomeiu).**
 - I. Trenul mixt la 9 ore și 2 min. a. m.
 - II. Trenul mixt la 3 ore 18 min. p. m.
 - III. Trenul mixt la 9 ore 30 m. sėra.
- Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:**
 - I. Trenul de pers. la 5 ore 19 min. dim.
 - II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
 - III. Trenul de pers. la 3 ore 50 min. p. m.